

Kibir ve gafla gelen tarihi hezimet

Dünya / 31/08/2009

Japonya'yı 54 yıldır kesintisiz yöneten Liberal Demokratlar sandığa gömüldü. 'Emekliden bana ne' gibi gaflarıyla namlı LDP lideri Aso istifa etti. Seçimi açık ara kazanan solcu Japon Demokrat Partisi'nin lideri Hatoyama, 'Kibirli olmayacağız, halkı dinleyeceğiz' dedi

TOKYO - Japon halkı dün düzenlenen genel seçimlerde 2. Dünya Savaşı'ndan sonraki süreçte kısa bir ara dışında 54 yıl boyunca ülkeyi yöneten Liberal Demokratları (LDP) tarihe gömüp, merkez soldaki Japonya Demokrat Partisi'ni (JDP) iktidara getirdi. 104 milyon seçmenin sandığa davet edildiği seçime rekor düzeyde katılım gerçekleşirken, sandık çıkışı anketlerine göre, Yukio Hatoyama liderliğindeki JDP, 480 sandalyeli meclisin altkanadına tam 315 vekille girdi. Ekonomik krizde ülkesinin ABD'den üç kat fazla küçülmesini önleyemeyip işsizliğin yüzde 5.7'lere çıkmasına çare bulamayan muhafazakâr Başbakan Taro Aso'nun LDP'si ise 84-135 arasında vekil çıkarabildi. Tek başına iktidar için 320 vekile ihtiyaç duyan Hatoyama'nın dün seçmene teşekkür konuşmasında "Kibirli olmayacağız, halkı dinleyeceğiz" derken, Sosyal Demokratlar ile Yeni Halk Partisi gibi küçük partilerle koalisyon kuracağını ekledi.

'Bugün hükümet değişiyor'

ABD'de mühendislik eğitimi almış eski bir LDP'li olan Hatoyama, muhafazakarlığı kadar komik gaflarıyla da halkın gözünden düşen Başbakan Aso'nun 'iş odaklı' iç politikalarını sert bir dille eleştirmiş, 'bürokrasi'yi devreden çıkarıp halka hizmet siyasetini savunmuştu. Dün ülkenin en büyük gazetelerine verdiği reklamda 'Bugün, bir hükümet değişiyor' diyerek zaferini erkenden ilan eden solcu lider, seçim öncesi halka 'sosyal refah, iç talebi artıracak ekonomi politikaları, doğum oranını yükseltmeye yönelik teşvikler ve krizin vurduğu ailelere sosyal yardım' vaad etmişti. LDP'den bezmiş Japon halkı yeni liderin vaatlerini tutup tutamayacağına odaklanacak. Zira 2. Dünya Savaşı sonrası Japonya'nın 'ekonomik mucize'yi başarmasını sağlayan LDP'nin uğradığı bu tarihi hezimetin kökeninde ise yine ekonomik nedenler yatıyor.

Junichiro Koizumi liderliğinde 2005'teki seçimi kazandıktan sonra yolsuzluklar, ABD'nin ülkeden Afganistan'a asker talebinin meclisin üst kanadında takılması gibi nedenlerle üç başbakan (Kouzimi, Shinzo Abe, Yasuo Fukuda) eskiten LDP, 2007'de meclisin üst kanadı için yapılan seçimlerde 50 yıldır ilk kez çoğunluğu kazanamamıştı. Son krizde ülkenin mali yapısını korumak için gerekli adımları atmayıp, yüksek vergileri destekleyerek işsizliğin ve sosyal adaletsizliğin artışına neden olan Aso'nun krizden kurtuluş için "Niye hiçbir şey yapmayanlar için vergi ödeyeyim ki? Emekliler ölsün" gibi gafları bardağı taşıran damla olmuştu.

Sorumluluğu alıp istifa etti

LDP, seçim sabahı yarım yüzyıl ülkeyi yönetmiş olmanın hatırına sarılarak, 'Japonya'yı yıkmayın. Gelecek umudu ancak bugünün istikrarından çıkar' temalı gazete ilanıyla seçmenin gönlünü kazanmaya çalışsa da kar etmedi. Aso dün yenilgideki sorumluluğunu kabul edip istifa edeceğini de açıkladı.

Bu tarihi seçimin sonuçları, Kuzey Kore'nin nükleer denemelerle ortalığın tozunu attığı, Çin'in süper güç olma yolunda emin adımlarla ilerlediği bölgeyi de yakından ilgilendiriyor. ABD'ye 'soğuk' dursa da 'sağlam ama boyun eğmeyen' bir ilişki isteyen Hatoyama, bölge ülkelerine AB gibi ortak para birimine sahip bir Asya Birliği kurma arzusunu açıkça dile getiriyor. Başbakan vasfıyla Eylül'de BM ve G20 toplantılarında Çin lideri Hu Jintao ve ABD Başkanı Barack Obama ile görüşecek olan Hatoyama'nın dış politikada nasıl bir yol tutturacağını ilk işareti de bu toplantılarda gelecek. (afp,bbc)

Hatoyama 'Japonya'nın Kennedy'lerinden

Japonya Demokrat Partisi'nin lideri Tokyo doğumlu Yukio Hatoyama, ABD'nin prestijli Stanford Üniversitesi'nde mühendislik eğitimi aldı. ABD'deki Kennedy ailesine benzetilen zengin vekilleriyle dolu bir siyasi hanedanlığına mensup. Büyükbabası Liberal Demokrat Parti'nin kurucularından. Kendisi de 1986'da LDP'den vekil seçildi, 1990'larda bir yıldan az süreyle LDP'den kabine danışman yardımcılığı yaptı. Babası 1970'lerde dışişleri bakanlığı görevinde bulunmuşken, erkek kardeşi de dün hezimete uğrayan Başbakan Taro Aso'nun devlet bakanıydı. Ailenin öteki büyükbabası ise dünyanın en büyük lastik üreticisi Bridgestone'un kurucusu. Hatoyama ise 1993'te LDP ile yollarını ayırıp, pasifistler ve merkez solcularla Japonya Demokrat Partisi'ni (JDP) kurmayı seçti. Bunun sebebi ABD tipi kapitalizme kendini kaptırmış ülkede 'devrimci bir değişim' gerektiğini düşünmesi. Hatoyama, büyük işletmelerin çıkarları ve ülkenin siyasi genlerine işlemiş bürokrasinin yerine 'çocuk yapmayı teşvik, asgari ücrete zam, petrol vergilerinde indirim, ücretsiz lise eğitimi ve ulaşım gibi icraatlar gerektiği fikrinde. Tek eksiği hükümet tecrübesinin azlığı.

Tokyo'nun 'uzaylısı'

Arkadaşları yüz hatları nedeniyle kendisine 'uzaylı' lakabını takmış. Mayısta JDP lideri İchiro Ozawa'nın siyasi bağış skandalı yüzünden istifasıyla yıllar sonra kurucusu olduğu partinin başına geçti. Ama Japon siyasetindeki skandallardan nasibini alan taze lider, başkanı olduğu vakfın banka hesabındaki 223 bin dolarlık usulsüzlük yüzünden uzun süre soğuk terler döktü. Egzantirik ve dışadönük kişiliğiyle ünlü eski oyuncu Miyuki ile evli. Rusya'da öğretim görevlisi olarak çalışan bir oğlu var.